

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ІСТОРИОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Випуск 20

«Історіографічним дослідженням» — 40 років!
(1968–2008)

Київ — 2010

УДК 930.1 (477)
ББК 63.2 (4Укр)

Затверджено до друку Вченою радою Інституту історії України НАН України, протокол № 10 від 17 грудня 2009 р.

Історіографічні дослідження в Україні / Голова редколегії В. А. Смолій; відп. ред. О. А. Удод. — К.: НАН України. Ін-т історії України, 2010. — Вип. 20. — 546 с.

Висвітлюються актуальні питання української історіографії, зокрема з теорії, методології й історії історичної науки, біоісторіографії, проблемної історіографії та ін. Розглядаються наукова спадщина та історичні погляди відомих учених і діячів, у т.ч. В. Антоновича, П. Біцилли, І. Бондаренка, М. Грушевського, Я. Дашкевича, І. Йонинаса, О. Лазаревського, О. Левицького, І. Турцевича, К. Харламповича та ін.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться українською історіографією.

Редакційна колегія: д.і.н., академік НАН України *В. А. Смолій* (голова), д.і.н. *О. А. Удод* (відп. редактор), д.і.н. *Д. С. Вирський*, д.і.н. *І. Н. Войцехівська*, член-кореспондент НАН України, д.і.н. *В. М. Даниленко*, д.і.н. *М. Ф. Дмитрієнко*, д.і.н. *Я. С. Калакура*, член-кореспондент НАН України, д.і.н. *В. Ф. Колесник*, д.і.н. *І. І. Колесник*, д.і.н. *В. В. Кравченко*, д.і.н. *С. В. Кульчицький*, д.і.н. *В. В. Масненко*, д.і.н. *Ю. А. Пінчук*, член-кореспондент НАН України, д.і.н. *О. П. Реснт*, к.і.н. *О. В. Ясь* (відп. секретар).

Рецензенти: *І. В. Верба*, доктор історичних наук, професор,
Л. А. Дубровіна, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
С. А. Леп'як, доктор історичних наук, професор.

Переклад та редакція анотацій англійською мовою к.і.н. *В. С. Горака*.

Автори вміщених статей та матеріалів висловлюють свою власну думку, що не обов'язково збігається з поглядами членів редколегії, і несуть відповідальність за достовірність наведених фактів та відомостей.

У разі передруку узгодження з редколегією обов'язкове.

Видання внесено Вищою Атестаційною Комісією України до переліку фахових видань України з історичної науки (постанова президії ВАК України від 09.06.1999 р. № 1-05/7).

© Інститут історії України
НАН України

© Автори

Свідоцтво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ, № 6931 від 04.02.2003

ЗМІСТ

«Історіографічним дослідженням» — 40 років!

«Історіографічні дослідження в Українській РСР» у контексті культурної та пізнавальної ситуації кінця 1960-х — початку 1970-х років 6

Світлана Блащук, Наталка Пазюра. «Історіографічні дослідження в Українській РСР» (1968–1973). «Історіографічні дослідження в Україні» (поновлені з 1997). Випуски 1–20. Бібліографічний покажчик публікацій 11

Теорія та методологія

Олена Богдашина. Ставлення істориків українських земель другої половини XIX — початку XX ст. до релігії та церкви . . . 42

Олексій Ясь. Типологічний метод у дослідницьких практиках В. Антоновича 61

Біоісторіографія

Сергій Світленко. О. М. Лазаревський в українському інтелектуальному середовищі 88

Олександр Музичко. Іван Михайлович Бондаренко: Біоісторіографічний нарис 100

Олександр Удод. Орест Іванович Левицький як організатор української історичної науки 122

Віталій Тельвак. «Ересіарх українського движенья» (рецепція творчої спадщини М. Грушевського в російському правомонархічному середовищі першої третини XX ст.) 131

Татьяна Попова. Бициллиеведение — новый исследовательский ландшафт в историографии Украины (К 130-летию со дня рождения П. М. Бицилли) 155

Ігор Гирич, Мирослава Дядюк. Ярослав Дашкевич: кілька штрихів до портрета історика 170

Пам'ятки історичної думки

Андрій Бовгиря. Рукописні історичні збірники в Гетьманщині XVIII ст. 180

Джерела з історії української науки

<i>Ольга Гончар.</i> Дискусії щодо українського мовного питання у листуванні інтелектуальної еліти середини 40-х — початку 60-х рр. XIX ст.	198
<i>Лариса Буряк.</i> Джерела з української історичної фемінології у працях істориків другої половини XIX — першої третини XX ст.	238
<i>Ольга Ковалевська.</i> Професійні та приватні зв'язки представників старої наукової еліти в світлі листування І. Турцевича й І. Йонинаса	258

Проблемна історіографія

<i>Тарас Гриневич.</i> Київська Русь в дискусіях польських істориків міжвоєнного часу	278
<i>Василь Кононенко.</i> Історіографія світської інтелектуальної еліти Гетьманщини	298
<i>Денис Тоїчкін.</i> Проблематика походження козацької зброї в українській історіографії	323
<i>Неля Герасименко.</i> Діяльність П. О. Рум'янцева на Лівобережній Україні у висвітленні О. М. Лазаревського	342
<i>Олег Гордуновський, Олександр Гуржій.</i> Південна Україна в процесі розвитку хлібної торгівлі XIX ст.: історіографія	354
<i>Олена Бутакова.</i> Історіографія вивчення сільського господарства і торгівлі Південної Бессарабії у XIX ст.	382
<i>Ліна Медовкіна.</i> «Грекознавчі» студії Костянтина Харламповича: зміст та місце в українській історіографії XX ст.	406
<i>Володимир Горак.</i> Збройні сили Української гетьманської держави 1918 року у висвітленні мемуарних праць	438
<i>Іван Мищак.</i> Возз'єднання Закарпаття з Радянською Україною: сучасна історіографія	455
<i>Світлана Батуріна.</i> Історія України в англомовних дослідженнях 30-40-х рр. XX ст.	475
<i>Вікторія Лисак.</i> Повсякденне життя українських селян у 1950 — 1960-х рр. (історіографія проблеми)	485
<i>Тетяна Орлова.</i> Наукова діяльність жіноцтва України: історіографічні розвідки і далекосяжні висновки	508
Про авторів	531
Анотації — Annotations	534